

ศัพท์พัฒนาบริหารศาสตร์

DEVELOPMENT ADMINISTRATION GLOSSARY

Clect

คำว่า clect หมายถึงกลุ่มชนกลุ่มหนึ่งที่มีลักษณะอยู่กึ่งกลางระหว่างกลุ่มหัวเก่า และกลุ่มหัวสมัยใหม่ในสังคมหนึ่งๆ หรือกล่าวสั้นๆ หนึ่งก็คือว่า ถ้าเราแบ่งสมาชิกในสังคมหนึ่งๆ ออกเป็น ๒ ประเภท คือกลุ่มแรกเป็นกลุ่มหัวเก่า กลุ่มนี้ประกอบด้วยประชาชนที่ขอยึดถือคติดั้งเดิม ไม่ค่อยยอมรับการเปลี่ยนแปลง และไม่พยายามที่จะแก้ไขปัญหาซึ่งเกิดขึ้นจากวัฒนธรรมชนบทธรรมเนียมประเพณีและแนวความคิดที่มีมาแต่โบราณ กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มหัวสมัยใหม่ กลุ่มนี้ประกอบด้วยประชาชนที่มีความคิดความเห็นว่าจะต้องมีการปรับปรุงเรื่องหนึ่งหรือเรื่องใดโดยเฉพาะ โดยมุ่งหวังประโยชน์ความก้าวหน้าของสังคมเป็นหลักสำคัญ และในการยึดถือประโยชน์ของสังคมนี ก็พยายามมองโลกภายนอกหรือสังคมอื่น ๆ อย่างกว้างๆ ด้วย ข้อแตกต่างที่สำคัญอีกประการหนึ่งของประชาชนในกลุ่มนี้กับในกลุ่มแรกก็คือ ความเป็นสมาชิกในกลุ่มนี้เกิดขึ้นเพราะเจ้าตัวสมัครใจ และที่สมัครใจก็เพราะได้คิดหาเหตุผล จนเกิดความเชื่อในตัวเองแล้วว่า จะต้องพยายามมองสังคมที่ตนอยู่ และสังคมอื่นอย่างกว้างขวางในการพิจารณาแก้ปัญหาต่าง ๆ ส่วนประชาชนที่เป็นสมาชิกในกลุ่มแรกนั้น จะเรียกว่าเป็นโดยความสมัครใจไม่ได้แต่ต้องถือว่าเป็นเพราะจำยอม เนื่องจากได้รับการถ่ายทอดคติและแนวความคิดดั้งเดิมต่อเนื่องกันมา

รากศัพท์เดิมของคำว่า clect คือคำว่า clique และ sect ทั้งสองคำนี้เป็นคำที่ใช้กันทั่วไป คำว่า clique ในความหมายทั่วไปก็คือ กลุ่มคนจำนวนหนึ่งที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน และที่มารวมกลุ่มกันก็เพื่อที่จะปฏิบัติงานบางอย่างซึ่งจะทำให้ทุกคนได้รับผลประโยชน์ หรือความสนใจที่มีร่วมกัน ส่วนคำว่า sect หมายถึงกลุ่มคนที่มีลัทธิความเชื่อหรือแนวปรัชญาทำนองเดียวกัน คำว่า sect นี้เป็นคำที่ใช้ในเรื่องที่เกี่ยวกับศาสนา มาก โดย

หมายถึงกลุ่มคนที่มีศรัทธาความเชื่อทางศาสนาเดียวกันและอย่างเดียวกัน ก็ถึงแม้ว่าเป็นศาสนาเดียวกันก็อาจจะมีหลาย sects ได้ การที่เอาคำว่า clique และ sect มารวมกันเป็น clect เช่นนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นความพยายามที่จะบัญญัติคำใหม่ที่มีความหมายรวมทั้งในเรื่องศรัทธา คติ ผลประโยชน์ และความสนใจ ตลอดจนการปฏิบัติการที่จะให้บรรลุผลประโยชน์ร่วมกันไว้ในคำคำเดียว

ศัพท์ว่า clect เป็นศัพท์ซึ่ง Fred W. Riggs ได้บัญญัติขึ้น ผู้ที่สนใจแนวความคิดของศัพท์นี้อาจจะอ่านรายละเอียดได้จากเรื่อง The Theory of Developing Politics ของ Fred W. Riggs ซึ่งเขียนลงไว้ในวารสาร World Politics ฉบับเดือนตุลาคม พ.ศ. 2506 นอกจากนี้ยังอาจอ่านความเห็นประกอบเกี่ยวแนวคิดในการแบ่งกลุ่มในประเทศต่าง ๆ ในสังคมหนึ่ง ๆ ได้อีกด้วย ในหนังสือเรื่อง Politics of Scarcity: Public Pressure and Political Response in India ของ Myron Weiner หรือเรื่อง Approaches to Development ซึ่งมี John D. Montgomery และ William J. Siffin เป็นผู้รวบรวม

การบัญญัติศัพท์ clect นั้นจะมีประโยชน์อะไรบ้าง ถ้าตามนี้ น่าจะมีผู้สนใจในวิชาพัฒนบริหารศาสตร์ตั้งเป็นปัญหาขึ้นก็ได้ ในที่นี้จะขออธิบายโดยย่อถึงเรื่องประโยชน์ของการมีศัพท์นี้ใช้สำหรับการศึกษาเรื่องการพัฒนาประเทศ ในการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะในแง่การเมืองและการบริหารถ้าหากถือเอาว่าจะพิจารณาในแง่การลงทุนและผลผลิตที่ได้ ผู้ศึกษาก็จะต้องแยกกลุ่มชนออกเป็นประเภท ๆ ในแง่การแสดงออกซึ่งความคิดเห็น ตลอดจนผลประโยชน์ของแต่ละกลุ่มนั้น เมื่อแยกออกมาได้ว่ามีชนอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งมีคติและแนวความคิดที่ต่างไปจากกลุ่มพวกหัวเก่าและกลุ่มพวกหัวสมัยใหม่แล้ว ก็จะสามารถได้ว่าการส่งเสริมให้ประชาชนยอมรับ และให้ความร่วมมือในระหว่างการค้าเงินงานตามกระบวนการพัฒนานั้น จะมีประชาชนกลุ่มใด ฝ่ายใดที่จะให้ความสนใจและความร่วมมือสักเพียงใดในอัตราเท่าใด หรือถ้าหากว่า ผู้ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาประเทศในแง่การเมืองและการบริหารต้องการที่จะทราบว่าเมืองใดประกอบอันใดบ้าง ในระบบสังคมของประเทศต่าง ๆ ในโลกที่มีส่วนได้รับความเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลจากขบวนการพัฒนาจะสามารถตั้งแนวคิดที่จะวิเคราะห์ว่าพวกหัวเก่า หรือพวก clects หรือพวกหัวสมัยใหม่มีหน้าที่

จะยอมรับความเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลจากกระบวนการพัฒนาเป็นอัตราและระดับ สำหรับแต่ละพวกอย่างไร หรือถ้าจะพิจารณาประโยชน์ในแง่ของผู้บริหารประเทศก็นับว่าแนวความคิดในเรื่องการวิเคราะห์กลุ่ม clects นี้จะมีส่วนช่วยให้ทราบว่าจะมีผู้ที่ไม่พร้อมที่จะให้ความสนใจและความร่วมมือจนทำให้แผนพัฒนาที่วางไว้ อย่างสวยงามนั้นต้องล้มเหลวไป หรือจะมีผู้ที่กระตือรือร้นในความเปลี่ยนแปลงอันอาจเกิดขึ้นหรือไม่เพียงใด

สวัสดิ์ สุคนธวัช